

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Epidemiatiedottaminen

Terhi Hulkko
Tartuntatautiin torjuntayksikkö

Tartuntatautikurssi
Helsinki 14.9.2011

THL päivystä

Kansainvälisen terveystäätösten (International Health Regulations) mukainen päivystys kansainvälisen terveysuhan toteamiseksi ja selvittämiseksi, kuten tartuntataudit ja biouhat

THL:n tartuntatautien torjuntayksikön lääkärit päivystävät

Tiedottamisen tavoitteena

- Torjua uudet sairastumiset (estolääkitys, rokotus, muut torjuntakeinot)
- Tunnistaa oireet (ajoissa hoitoon, mahdollisimman varhain aloitettu hoito)

Tiedottamisen roolit

THL tiedottaa

ulkomaisesta uhasta tai laajalle levinneestä epidemiasta / epidemiauhasta Suomessa

Paikallinen taho tiedottaa

paikallisessa epidemiassa (kansalainen saa tiedon mahdollisimman läheltä)

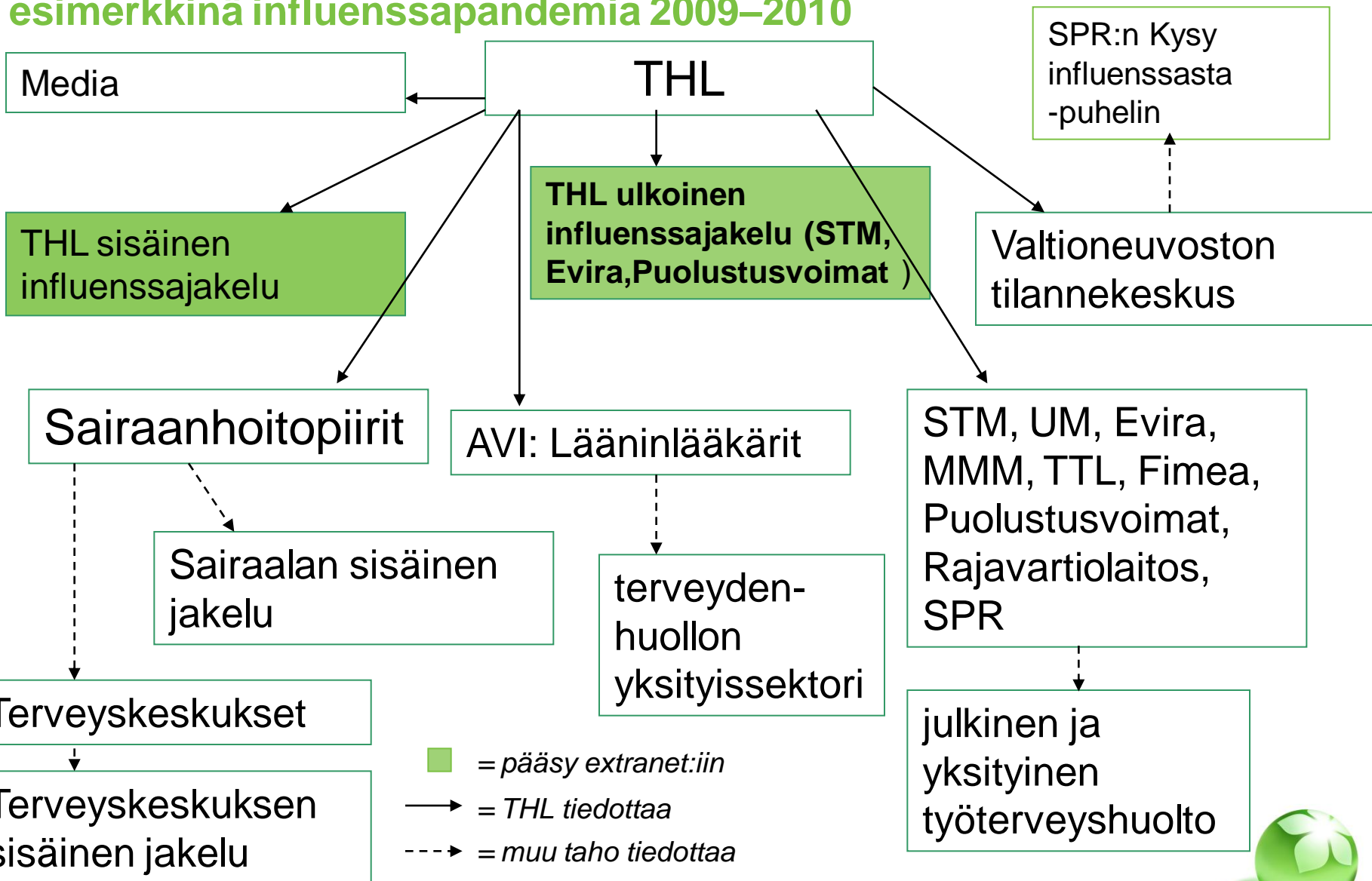

Viestinnän kohderyhmät

- Terveysthuoltohenkilöstö
- Viranomaiset
- Kansalaiset
- Media

Epidemiatiedottaminen, esimerkkinä influenssapandemia 2009–2010

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Tiedotusrutiinit kunnossa

- Jatkuva harjoittelu takaa oikeanlaisen toiminnan tositilanteissa
- Tiedotuskanavat ovat vakiintuneet
- Tiedottamisen kohderyhmät mietityt etukäteen
- Viestinnän tehokkuus
- Viestinnän nopeus

Kysymyksiä joihin kaivataan vastauksia epidemiatilanteessa

- a) Mitä on tapahtunut?
- b) Missä on tapahtunut?
- c) Milloin on tapahtunut?
- d) Kuinka moni on sairastunut?
- e) Mitä taudinaiheuttajaa epäillään (Kuvaus taudista, aiheuttajasta, oireista, hoidosta, yleisyydestä)
- f) Miten ehkäistään lisätartuntoja (oireisten eristäminen, tartunnan torjunta, käsihygieniaohteet, wc-hygieniaohteet, hoito-ohjeet, ohje sairastuneelle)
- g) Mitä on selvityksen alla (näytteet, tulokset)
- h) Mitkä ovat toimenpiteet jatkossa? (näytevastaukset ym)
- i) Koska saadaan lisätietoa?
- j) Kuka on lisätiedon antaja? Varahenkilö?
- k) Epidemian selvittyä jälkipuinti, palaute asianosaisille

Hyvän tiedotteen anatomiaa

Kaksi tuhkarokkotapausta pääkaupunkiseudulla

Mitä on tapahtunut?

Kaksi alle kouluikäistä lasta on sairastunut tuhkarokkoon elokuun alussa. Tartunta on peräisin ulkomailta. Tuhkarokko on erittäin harvinainen – se on hävinnyt maastamme rokotusten avulla ja kotoperäisiä tartuntoja ei ole havaittu moneen vuoteen. Lapset olivat hoidettavana espoolaisella lääkäriasemalla ennen taudin varmistumista.

Miksi se on tärkeää?

Koska tuhkarokko on erittäin tarttuva, on mahdollista, että rokottamattomia, erityisesti alle puolitoistavuotiaita lapsia (tai rokottamattomia vanhempia henkilöitä) on saanut tuhkarokkotartunnan ollessaan samaan aikaan kyseisellä lääkäriasemalla.

Mihin tieto perustuu?

Espeen ja Helsingin terveyskeskus sekä Kansanterveyslaitos ovat ottaneet tai ottavat yhteyttä mahdollisesti altistuneiden lasten perheisiin torjuntatoimien käynnistämiseksi.

Mitä uudesta tiedosta seuraa?

Suomalaiset lapset saavat MPR- eli tuhkarokko-sikotauti-vihurirokkorokotuksen 14–18 kk ja 6 vuoden iässä. Kaksi annosta MPR-rokotetta antaa pitkäaikaisen suojan. Rokotuksia on annettu vuodesta 1982 ja rokotuskattavuus on maassamme n. 95 %. Armeijassa alokkaita on rokotettu vuosina 1986–2000.

Muu uuden tiedon ymmärtämiseen tarvittava lisätieto

